

EVALUACIJA PROVEDBE

Lokalne razvojne strategije LAG-a „Međimurski doli i bregi“ 2014. - 2020. godine za razdoblje 2017. - 2020.

Prosinac 2020. godine

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj,

Podmjera 19.2. "Provedba operacija unutar CLLD strategije", Podmjera 19.3. "Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a" i Podmjera 19.4. "Tekući troškovi i animacija" u okviru Mjere 19 „LEADER – CLLD“

LAG Međimurski doli i bregi

PROGRAMA RURALNOG RAZVOJA 2014.-2020.

Udio sufinanciranja: 90% EU, 10% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaze u ruralna područja

SADRŽAJ

OSOBNA ISKAZNICA LAG-a Međimurski dol i bregi	3
1.UVOD.....	4
1.1. Opće informacije	4
1.2.Metodološki pristup.....	5
1.3. Općenito o LAG-u.....	6
2. LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA LAG-a Međimurski dol i bregi	8
2.1. Početna LRS-Ciljevi, prioriteti i mjere.....	8
2.2. Provedbena LRS – Ciljevi, prioriteti i mjere	9
3. EVALUACIJSKI NALAZ PROVEDBE LRS LAG-A U PODMJERI 19.2.	18
3.1. Strateški Cilj 1	18
3.2. Strateški Cilj 2	25
4. EVALUACIJSKI NALAZ PROVEDBE LRS LAG-A U PODMJERI 19.3. i 19.4.....	30
4.1. Projekti suradnje.....	30
4.2. Dodatni pokazatelji provedbe LRS i postizanje rezultata	31
5. DODATNA VRIJEDNOST U PROVEDBI LRS LAG-a.....	36
6. OPĆI ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	39

OSOBNA ISKAZNICA LAG-a Međimurski dol i bregi

Naziv LAG-a:	Lokalna akcijska grupa Međimurski dol i bregi
Adresa sjedišta LAG-a:	M.Tita 60 40305 Nedelišće
Web stranica:	http://www.lag-medjimurskidoliibregi.hr/
Kontakti:	Tel: +385 (0)915349266 Mob: +385 (0)989323599 E-mail: lag.mdib@gmail.com
Datum osnivanja/registracije:	22.10.2012.
OIB:	86834640417
MB:	02932164
Registarski broj udruge:	2001246
RNO:	0226701
IBAN:	HR5424020061100644476
Broj jedinica lokalne samouprave/naselja:	15 JLS /92 naselja
Uključene jedinice lokalne samouprave:	Grad: Mursko Središće Općine: Belica, Domašinec, Gornji Mihaljevec, Mala Subotica, Nedelišće, Podturen, Pribislavec, Selnica, Strahoninec, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec, Štrigova i Vratišinec.
NUTS I:	Kontinentalna Hrvatska
Površina LAG-a:	420,92 km ²
Broj stanovnika (2011.):	58.368 stanovnika
Izvor financiranja:	M19, Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020./EPFRR (90%), RH(10%)

1.UVOD

Predmet Evaluacije je provedba odabrane Lokalne razvojne strategije (dalje u tekstu: LRS) LAG-a Međimurski doli i bregi te provedba podmjera 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije“, 19.3. „Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a“ i 19.4. „Tekući troškovi i animacija“ u periodu od 2017. do 2020. godine

Izvor finansiranja:

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR / EAFRD) – Mjera 19 „LEADER- CLLD“

Projekti koje se provode u okviru Mjere 19 LEADER/CLLD prema pravilima PRR financirani su samo iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i u okviru LEADER metode trebaju doprinositi fokus području 6B – poticanja lokalnog razvoja u ruralnim područjima.

1.1.Opće informacije

Upravni odbor LAG Međimurski doli i bregi je 29. lipnja 2016. godine usvojio Lokalnu razvojnu strategiju (LRS) u sklopu provedbe Mjere 19. LEADER/CLLD. U skladu s poglavljem 6. „Način praćenja i procjene provedbe strategije“ LRS i Uredbom EU br. 1303/2013. koja u točki 34.3. propisuje obvezu praćenja provedbe lokalne razvojne strategije i podržanih operacija. LAG Međimurski doli i bregi ima obavezu 2 puta provesti vrednovanje LRS LAG-a Međimurski doli i bregi, tijekom trajanja PRR 2014.-2020..

Ovo je prva evaluacija LRS koju je proveo LAG Međimurski doli i bregi.

Ukupno odobrena sredstva

Podmjera PRR	Dodijeljena sredstva po ugovoru 2017.		Dodatno dodijeljena sredstva 2020.	
	Iznos ukupne potpore u EUR	Iznos ukupne potpore u HRK *	Iznos ukupne potpore u EUR	Iznos ukupne potpore u HRK
19.2.	1.035.300,00	7.749.013,44	1.282.273,87	9.597.563,44
19.3.	51.765,00	387.450,67	51.765,00	387.450,67
19.4.	271.766,25	2.034.116,03	271.766,25	2.034.116,03
Ukupno	1.358.831,25	7.054.021,01	1.605.805,12	12.019.130,14

- Iznos tečaja: 1 EUR = 7,4848 HRK

Evaluacija LRS na lokalnoj razini odnosi se na procjenu i vrednovanje primjerenosti te učinkovitosti provedbe LRS u promatranom razdoblju, a sve kako bi se utvrdila razina njezine uspješnosti.

Svrha evaluacije LRS:

- a) provjeriti učinkovitost provedbe LRS na LAG području i provjeriti hoće li zaprimljeni projekti dovesti do uspješnog postignuća postavljenih ciljeva i prioriteta utvrđenih u LRS
- b) provjeriti učinkovitost provedbe LRS na cijelom LAG području (disperzija projekata)
- c) provjeriti učinkovitosti financijske uspješnosti LEADER/CLLD pristupa
- d) dobivanje početnih podataka za daljnju primjenu LEADER/CLLD pristupa na LAG području

Predmet procjene i vrednovanja:

- a) dostizanje pokazatelja u LRS u Programu LEADER/CLLD
- b) provedba mjera za postizanje ciljeva i prioriteta u LRS
- c) pregled korisnika koji su se prijavili za financiranje projekata iz LRS
- d) projekti suradnje
- e) osiguravanje održivosti poslovanja i nakon prestanka razdoblja sufinanciranja
- f) dodana vrijednost provedbe LRS

Cilj evaluacije:

- a) dobivanje informacija o učinkovitosti i adekvatnosti primjene LRS u razdoblju 2016. -2020. godine
- c) unapređenje sustava upravljanja LRS-om
- c) stvaranje preporuka koje će se koristiti kao polazište LAG-u Međimurski doli i bregi za pripremu novih natječaja tijekom programskog razdoblja 2014.-2020. godine i za novo programsko razdoblje 2021.-2027. godine

1.2. Metodološki pristup

Polazište u izradi evaluacije LRS LAG-a Međimurski doli i bregi je LEADER metoda koja se zasniva na 7 načela:

1. Pristup temeljen na osobitostima područja
2. Pristup bottom-up (odozdo prema gore)
3. Razvoj lokalnih partnerstava
4. Umrežavanje
5. Inovativni pristup
6. Integrirane i multisektorske aktivnosti
7. Suradnja

Cilj evaluacije je utvrditi u kojoj su mjeri aktivnosti iz LRS poduprle lokalni razvoj na području LAG-a Međimurski doli i bregi sukladno provedbenoj Uredbi Komisije (EU) br. 808/2014 i fokus području 6 B - Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima, osobito s obzirom na postotak ruralnog stanovništva obuhvaćenog strategijama lokalnog razvoja, radnih mjesta održanih ili stvorenih u projektima kojima je dodijeljena potpora i postotak ruralnog stanovništva koje ima koristi od poboljšanih usluga/infrastrukture.

Kao izvor podataka korišteni su dostupni podaci iz baze LAG-a Međimurski doli i bregi o korisnicima i projektima, te sekundarni javno objavljeni podaci vezani uz provedbu Mjere 19 LEADER/CLLD na razini Republike Hrvatske.

Analiza monitoringa i finansijskih podataka koja se koristi u izradi ovog izvještaja, obuhvaća metode prikupljanja i obrade primarnih podataka za stolom, statističke metode, opisne metode, metode analize i sinteze.

Evaluacija LRS na godišnjoj razini podrazumijeva primjenu mehanizama unutarnje kontrole i procjene provedbe (pokazatelji očekivanih rezultata i učinaka LRS u okviru svakog cilja) te upravljanja LRS LAG-a, a kako bi se utvrdila razina njezine uspješnosti, odnosno sukladnosti provedbe s planiranim akcijskim i finansijskim planom provedbe. Unutarnja evaluacija provodi se kroz pripremu godišnjeg Akcijskog plana / Plana rada i sastavljanja Izvješća o radu LAG-a kojeg priprema Ured LAG-a, daje na preliminarno odlučivanje Upravnom odboru, a usvaja Skupština LAG-a.

Godišnje izvješće o radu, u propisanom formatu, šalje se upravljačkom tijelu, odnosno Ministarstvu poljoprivrede, a ista se redovito objavljuju na web stranicama LAG-a Međimurski doli i bregi.

U promatranom razdoblju LAG je provodio brojne aktivnosti, a u ovom evaluacijskom izvješću donosi se pregled provedenih aktivnosti kroz provedbu LRS (LEADER mjere), ali i druge projekte.

1.3.Općenito o LAG-u

Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi, skraćeno LAG Međimurski doli i bregi, je osnovana 22. listopada 2012. godine na Osnivačkoj skupštini u Svetom Jurju na Bregu. LAG je osnovalo 31 predstavnik osnivača sa područja 8 JLS: Gornji Mihaljevec, Nedelišće, Selnica, Strahoninec, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec i Štrigova.

Lokalna akcijska grupa Međimurski doli i bregi predstavlja poseban oblik javno-privatnog partnerstva koji okuplja različite predstavnike iz javnog, civilnog i gospodarskog sektora.

LAG je organiziran kao udruženje sukladno Zakonu o udruženjima (NN 74/14, 70/17 i 98/19) i neprofitna je organizacija, utemeljena na načelima LEADER principa u svrhu promicanja održivog ruralnog razvoja područja koje obuhvaća.

LAG je u proteklim godinama, prema LEADER principima stalno proširivao svoje prostorno područje djelovanja, te danas obuhvaća petnaest (15) JLS-ova zapadnog i središnjeg dijela Međimurske županije i to: Grad Mursko Središće te Općine: Belica, Domašinec, Gornji Mihaljevec, Mala Subotica, Nedelišće, Podturen, Pribislavec, Selnica, Strahoninec, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec, Štrigova i Vratissinec.

Svi JLS-ovi međusobno dijele tradiciju, lokalni identitet ali i razvojne potrebe te je cilj LAG-a uspostava partnerstva svih sektora i povezivanja svih razvojnih aktivnosti i projekata na području na kojem je osnovan LAG.

Područje LAG-a prostire se na površini od 420,92 km², na području 15 JLS koje obuhvaćaju 92 naselja i 58.368 stanovnika (prema popisu iz 2011. godine)

Ciljevi, područje djelovanja i djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi udruge određeni su Statutom.

Glavna svrha LAG-a je poticati primjenu načela LEADER programa te CLLD smjernica za integrirani održivi razvoj u ruralnim područjima, te provedba Lokalne razvojne strategije.

Tijela LAG-a Međimurski doli i bregi su:

- Skupština
- Predsjednik/ca
- Dopredsjednik/ca
- Upravni odbor
- Nadzorni odbor
- Povjerenstva i komisije za provedbu procesa odabira projekata na LAG natječajima su imenovana od strane Upravnog odbora s ciljem obrade i ocjenjivanja projekata pristiglih na LAG natječaj i obavljanja zadataka u procesu provedbe Lokalne razvojne strategije LAG-a, a sve sukladno Statutu LAG-a i Lokalnoj razvojnoj strategiji LAG-a.

Skupštinu čine svi članovi LAG-a Međimurski doli i bregi.

Upravni odbor čini 13 članova od kojih 3 člana čine predstavnici javnog sektora, 5 člana predstavnici poduzetničkog sektora i 5 člana predstavnici civilnog sektora.

Nadzorni odbor broji 5 članova od kojih su dva predstavnika iz javnog sektora, jedna osoba iz poduzetničkog i dvije osobe iz civilnog sektora.

Krajem 2020. godine LAG broji ukupno 129 člana, od čega je 111 punopravnih članova s pravom glasa, te 18 pridruženih članova bez sjedišta na području LAG-a. **Strukturu članstva** čini 22 članova javnog sektora (JLS, obrazovne ustanove, turističke zajednice, javne ustanove), 50 član gospodarskog sektora (OPG, d.d, d.o.o. i j.d.o.o., obrt) i 39 članova civilnog sektora (udruge i fizičke osobe).

LAG Međimurski doli i bregi trenutno zapošjava 3 osobe na neodređeno vrijeme. Kroz promatrano razdoblje bilo je više djelatnika koji su bili zaposleni na provedbi projekata financiranih kroz ostale projekte EU.

2.LOKALNA RAZVOJNA STRATEGIJA LAG-a MEĐIMURSKI DOLI I BREGI

2.1.Početna LRS- Ciljevi, prioriteti i mjere

Uspješnom prijavom na Podmjeru 19.1. Programa ruralnog razvoja LAG je izradio Lokalnu razvojnu strategiju za razdoblje 2014. – 2020. godine (u dalnjem tekstu: LRS).

Početna LRS je usvojena na Skupštini LAG-a, održanoj 29. lipnja 2016. godine.

U LRS LAG-a izrađeni je finansijski plan za programsko razdoblje u kojem su sredstva za provedbu podmjere 19.2 iznosila 1.105.000 €, a za provedbu podmjere 19.3 i 19.4 iznos od 345.313 €.

Sveukupno je ukupna procijenjena vrijednost financiranja provedbe, usvojene i kandidirane, LRS iznosila 1.450.313 €.

U početnoj LRS su definirana 3 cilja s prioritetima i mjerama te fokus područjima, planirani broj projekata te visina sredstava potreba za provođenje, sukladno Uredbi komisije (EU) br. 808/2014. kako je prikazano u tablici 1.

Tablica 1. – Procjena sredstava za provedbu polazne LRS i indikatori praćenja učinka

CILJEVI	PRIORITETI	MJERE	Fokus područje	MJERE PRR	Broj projekata	Iznos €
Cilj 1. Poduzetno ruralno područje	1.1. Poticanje održivog razvoja poljoprivrede	1.1.1. Razvoj suvremenih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	2A, 3A 2B,2A	M 4.1.1. M 4.2.1. M 6.1.1. M 6.3.1.	2 1 1 1	150.000 50.000 60.000 20.000
		1.1.2. Poticanje novih ruralnih djelatnosti i usluga	6A	M 6.4.1.	1	110.000
	1.2. Poticanje razvoja turizma i promicanje poduzetništva u turizmu	1.2.1. Osiguravanje infrastrukture za unaprjeđenje turističkih proizvoda i usluga	6B	M 7.4.1.		
		1.2.2. Povećanje i unaprjeđenje smještajnih kapaciteta	6A	M 6.2.1.		8.000
	2.1. Unaprjeđenje infrastrukture	2.1.1. Izgradnja i modernizacija društvene infrastrukture	6B	M 7.4.1.	31	414.000
		2.1.2. Izgradnja i modernizacija komunalne infrastrukture	6B	M 7.2.2.	11	253.000
		2.1.3. Uređenje i održavanje javnih površina	6B	M 7.4.1.		
Cilj 2. Kvalitetan život i prostor	2.2. Očuvanje prirodne baštine i odgovoran odnos prema okolišu	2.2.1. Promicanje zaštite okoliša i prirode te očuvanje biološke, geološke i krajobrazne raznolikosti	6B, 4A	M 7.4.1. M 8.5.2.		40.000

Cilj 3. Učinkovito razvojno upravljanje	3.1. Unaprjeđenje sustava upravljanja LAG-om	3.1.1. Jačanje ljudskih potencijala za upravljanje LAG-om	6	M 19.4.			
		3.1.2. Uspostava sustava za praćenje provedbe LRS i sustava za prepoznavanje i praćenje strateških projekata i programa	6B				
	3.2. Promicanje djelovanja i suradnje	3.2.1. Promicanje djelovanja LAG-a i animacija članova	6B	M 19.4.			
		3.2.2. Projekti suradnje LAG-a	6B	M 19.3.			
		UKUPNO UDIO:			52	1.105.000	
					apsolutni iznos		
		Ukupno financiranje projekta iz Podmjere 19.2			1.105.000		
		Projekti suradnje iz Podmjere 19.3 (5% od 19.2)			55.250		
		Tekući troškovi i animacija iz Podmjere 19.4 (25% od 19.2 i 19.3)			290.063		
		UKUPNO RASPOLOŽIVI IZNOS U €	100,00		1.450.313		

Lokalna razvojna strategija LAG Međimurski doli i bregi izrađena je sukladno Vodiču za pripremu, praćenje i evaluaciju Strategija lokalnog razvoja za programsko razdoblje 2014.-2020. godine koji je izradilo Ministarstvo poljoprivrede RH, Odjel za ruralni razvojni u suradnji s Estonian Leader Union.

LAG Međimurski doli i bregi se u početnoj LRS odlučio za mjere koje su proizašle kao rezultat SWOT analize. Budući da su potrebe područja vrlo široke, početne mjere su, zbog nedostatka praktičnog iskustva u provedbi LEADER metode, ambiciozno i široko postavljene kako bi se odgovorilo zahtjevima što šireg kruga dionika s područja LAG Međimurski doli i bregi.

2.2.Provedbena LRS – Ciljevi, prioriteti i mjere

U provedbi ocjenjivanja od strane MP i APPRRR-a, smanjena je procijenjena vrijednost provedbe polazne LRS te je LAG-u ukupno odobreno 1.358.831,25 €, odnosno 10.170.580,14 kn. za provedbu LRS (podmjere 19.2.,19.3.i 19.4.) te je bilo potrebno pristupiti usklađenju LRS.

Zbog promjenainiciranih od strane Ministarstva poljoprivrede RH kao ugovornog tijela (UT) i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju - APPRRR kao operativnog provedbenog tijela (OT) te potrebnih izmjena LRS zbog zahtjeva dionika s terena, LAG Međimurski doli i bregi je u razdoblju od 2016. do 2020. godine proveo postupak usklađenja i promjene strategije u četiri navrata.

LAG je u promatranom razdoblju imao jedno (1) usklađenje LRS (ostvarena manja alokacija od planirane u LRS), četiri (4) izmjene te dvije (2) promjene.

Promjene LRS

U promatranom razdoblju izvršene su dvije (2) promjene LRS:

1. Promjena prihvaćena je na skupštini LAG-a, održanoj dana 11.12.2018. godine, a odobrena 11.1.2019. godine od strane APPRRR-a – promjena člana UO
2. Promjena prihvaćena je na skupštini LAG-a, održanoj dana 31.5.2019 godine, a odobrena 9.10.2019. godine od strane APPRRR-a – izborna skupština LAG-a: izbor članova UO, NO, predsjednika, dopredsjednika, proširenje područja LAG-a (Vratišinec)

Usklađenje i izmjene LRS

Prvo usklađenje i 1. Izmjene LRS provedene su 20.02.2018. godine u finansijskom dijelu razmjerno dodijeljenim sredstvima na temelju Ugovora o dodjeli sredstava odabranom LAG-u br. 5756 od 20.02.2017. godine.

Između LAG Međimurski doli i bregi i Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (APPRRR) potpisani je **Sporazum o suradnji u izvršavanju delegiranih administrativnih provjera** prilikom provedbe operacija u okviru strategije lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice, Mjera 19 „Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative LEADER/CLLD”.

Člankom 7. navedenog Sporazuma definirano je kako će APPRRR aktivirati pojedini tip operacije putem odabrane LRS dostavom odgovarajuće dokumentacije (nacrt teksta LAG natječaja s prilozima i obrascima, kontrolnim listama i drugim dokumentima) odabranom LAG-u u dijelu delegiranih administrativnih provjera. Isto tako, člankom 5. stavak 5. Sporazuma definirani su tipovi operacija (u dalnjem tekstu TO) za koje će APPRRR odobriti aktivacije. Sukladno navedenom Sporazumu i definiranim TO za aktivaciju LAG Međimurski doli i bregi je napravio izmjene LRS.

Finansijsko usklađenje LRS, nužno je iziskivalo i 1. izmjene polaznih mjera, te smanjenje polaznih ciljeva. Ukinuli su se početno planirani tipovi operacija TO 6.1.1 i 6.2.1. te su se strateški ciljevi sa početnih 3, smanjili na 2, pri čemu se vodilo računa da se ne naruši početna vizija razvoja područja.

Usklađenje LRS i 1. Izmjene prihvaćene su na Skupštini LAG-a „Međimurski doli i bregi“, održanoj dana 20.2. 2018. godine, a odobrena je 4.4.2018. godine od strane APPRRR-a.

Provedbena LRS LAG-a Međimurski doli i bregi započela je sa ciljevima, mjerama, tipovima operacija i planiranim iznosima za provođenje kako je navedeno u tablici 2.

Tablica 2. USKLAĐENJE i 1. izmjene LRS LAG-a Međimurski dol i bregi 2014-2020, 2017. (na temelju usklađenja i USVOJENE STRATEGIJE od strane MP i APPRRR-a-provedbena LRS

- ukupna alokacija – 10.170.580,14 kn (1.358.831,25 €)

Strateški ciljevi (SC) LAG-a u 2014.-2020	Mjere (M) 2014.-2020. za ostvarenje SC	Tipovi operacija (TO) za realizaciju M kojima se ostvaruju SC	PRR TO	RAD NA MJE STA	BR PRO J	IZNOS €	
SC 1 Razvoj poduzetništva u lokalnoj zajednici	M 1.1 Održivi razvoj poljoprivredne proizvodnje i prerade	TO 1.1.1 Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti polj.gospodarstava	4.1.1	2	8	140.000	
		TO 1.1.2 Povećanje dodane vrijednosti polj.proizvodima	4.2.1		6	65.000	
		TO 1.1.3 Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava	6.3.1		10	150.000	
FOKUS P. 2A,3A,6A	M 1.2 Potpora diverzifikaciji prihoda polj.gospodarstava	TO 1.2.1 Ulaganje u razvoj nepoljoprivr. djelatnosti u ruralnim područjima	6.4.1	13	13	80.300	
UKUPNO SC 1					37	435.300	
SC 2 Razvoj kohezije lokalne zajednice	M 2.1 Razvoj društvene infrastrukture i lokalnih temeljnih usluga	TO 2.1.1 Poboljšanje prometne povezanosti lokalne zajednice	7.2.2	4	3	120.000	
		TO 2.1.2 Poboljšanje opće društvene infrast i proširenje lokalnih temeljnih usluga	7.4.1		16	440.000	
		TO 2.1.3 Razvoj društvene infrast. održivim korištenjem šumskih područja	8.5.2	8	8	40.000	
		TO 2.2.1 Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a na nacionalnoj i međ. razini	19.3.1/ 19.3.2		2	51.765	
		TO 2.2.2 Jačanje kapaciteta LAG-a i lokalnih dionika za provedbu LRS za implementaciju LEADER/CLLD pristupa lokalnom razvoj	19.4.1			271.766,25	
UKUPNONO SC 2				29		923.531,25	
UKUPNO :				66		1.358.831,25	

			apsolutni iznos
Ukupno financiranje projekta iz Podmjere 19.2			1.035.300
Projekti suradnje iz Podmjere 19.3 (5% od 19.2)			51.765
Tekući troškovi i animacija iz Podmjere 19.4 (25% od 19.2 i 19.3)			271.766,25
UKUPNO RASPOLOŽIVI IZNOS U €			1.358.831,25

Izmjene LRS obavljene su i radi usklađivanja akcijskog i finansijskog plana s dinamikom aktivacija pojedinih tipova operacija od strane APPRRR-a, te pojačanog interesa korisnika za pojedine tipove operacija na terenu. Nakon izmjena LRS je usklađena s iznosom odobrenih sredstvima za njenu provedbu, te prilagođena novonastalim potrebama lokalnih dionika na LAG području.

2. Izmjena LRS prihvaćena je na Skupštini LAG-a „Međimurski doli i bregi“, održanoj dana 24.9.2018. godine, a odobrena 17.12. 2018. od strane APPRRR-a, prikazana u tablici 3.

Sa ovim izmjenama ukinuli su se:

- TO 4.1.1 i 4.1.1 čija su se alocirana sredstva prebacila na TO 6.3.1.(zbog povećanog interesa lokalnog stanovništva za ovaj tip operacije)
 - TO 7.2.2. čija su se alocirana sredstva prebacila na TO 7.4.1 (zbog naputka APPRRR-a da neće otvarati ovaj tip operacije za LAG-ove)
- Smanjila se TO 8.5.2 i sredstva prebacila na TO 6.3.1.

3. izmjena LRS prihvaćena je na Skupštini LAG-a „Međimurski doli i bregi“, održanoj dana 17.12.2019. godine, a odobrena 28.2.2019. g. od strane APPRRR-a, prikazana u tablici 4.

Sa ovim izmjenama ukinula se TO 8.5.2. (zbog slabog interesa mogućih korisnika za ovaj tip operacije) te su se sredstva prebacila na TO 6.3.1 te je smanjena planirana alokacija sa TO 6.4.1 i sredstva su također prebačena na TO 6.3.1.

4. izmjena LRS prihvaćena je na Skupštini LAG-a „Međimurski doli i bregi“, održanoj dana 21. rujna 2020. godine, a odobrena 9.12.2020. godine od strane APPRRR-a, prikazana u tablici 5.

Sa ovim izmjenama raspoređivala su se dodatno dijeljena sredstva LAG-u Međimurski doli i bregi u visini od 246.973,87 € (1.848.550,00 kn). LAG je dobio dodatna sredstva u provedbi postupka nagrađivanja od strane APPRRR-a. Dodijeljena sredstva javne potpore namijenjena su isključivo za provedbu podmjere 19.2. te je cjelokupni dodijeljen iznos, u 4. izmjenama LRS, zbog iznimno velikog interesa stanovništva, raspoređen na provedbu TO 6.3.1.

Rezultat izmjena LRS je usklađenost LRS sa odobrenim sredstvima, sa dodatno dodijeljenim sredstvima u postupku nagrađivanja LAG-ova te novonastale potrebe lokalnih dionika.

Tablica 3. Druge (2.) izmjene LRS LAG-a Međimurski dol i bregi 2014-2020, -u 2018. g.
 - ukupna alokacija – 10.170.580,14 kn (1.358.831,25 €)

Strateški ciljevi (SC) LAG-a u 2014.-2020	Mjere (M) za ostvarenje strateških ciljeva	Tipovi operacija (TO) za realizaciju M kojima se ostvaruju SC	PRR TOP	R MJ	BR PROJ	IZNOS	
SC 1 Razvoj poduzetništva u lokalnoj zajednici	M 1.1 Održivi razvoj polj. proizvodnje i prerade	TO 1.1.3 Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava	6.3.1		32	360.000	
	M 1.2 Potpora diverzifikaciji prihoda polj.gospodarstava	TO 1.2.1 Ulaganje u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima	6.4.1		8	96.000	
SC 2 Razvoj kohezije lokalne zajednice	M 2.1 Razvoj društvene infrastrukture i lokalnih temeljnih usluga	TO 2.1.2 Poboljšanje opće društvene infrastrukture i proširenje lokalnih temeljnih usluga	7.4.1		14	561.300	
		TO 2.1.3 Razvoj društvene infrastrukture održivim korištenjem šumskega područja	8.5.2		5	18.000	
	M 2.2 Potpora jačanju umrežavanja, partnerstva i suradnje	TO 2.2.1 Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a na nacionalnoj i međunarodnoj razini	19.3.1/ 19.3.2			51.765	
		TO 2.2.2 Jačanje kapaciteta LAG-a i lokalnih dionika za provedbu LRS za implementaciju LEADER/CLLD pristupa lokalnom razvoju	19.4.1			271.766,25	
UKUPNO :				59		1.358.831,25	
						apsolutni iznos	
Ukupno financiranje projekta iz Podmjere 19.2						1.035.300	
Projekti suradnje iz Podmjere 19.3 (5% od 19.2)						51.765	
Tekući troškovi i animacija iz Podmjere 19.4 (25% od 19.2 i 19.3)						271.766,25	
UKUPNO RASPOLOŽIVI IZNOS U €						1.358.831,25	

*Tablica 4. Treće 3. izmjene LRS LAG-a Međimurski dol i bregi 2014-2020, u 2019. g.
- ukupna alokacija – 10.170.580,14 kn (1.358.831,25 €)*

Strateški ciljevi (SC) LAG-a u 2014.-2020	Mjere (M) za ostvarenje SC	Tipovi operacija (TO) za realizaciju M kojima se ostvaruju SC	PRR TOP	Radna MJ	BR PROJ	IZNOS €	
SC 1 Razvoj poduzetništva u lokalnoj zajednici	M 1.1 Održivi razvoj poljoprivredne proizvodnje i prerade	TO 1.1.3 Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava	6.3.1		31	465.000	
	M 1.2 Potpora diverzifikaciji prihoda poljoprivrednih gospodarstava	TO 1.2.1 Ulaganje u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima	6.4.1		1	9.000	
SC 2 Razvoj kohezije lokalne zajednice	M 2.1 Razvoj društvene inf. i lokalnih tem.usluga	TO 2.1.2 Poboljšanje opće društvene infrastrukture i proširenje lokalnih temeljnih usluga	7.4.1		14	561.300	
	M 2.2 Potpora jačanju umrežavanja, partnerstva i suradnje	TO 2.2.1 Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a na nacionalnoj i međ. razini	19.3.2			51.765	
		TO 2.2.2 Jačanje kapaciteta LAG-a i lokalnih dionika za provedbu LRS za implement.LEADER/CLLD pristupa lokalnom razvoju	19.4.1			271.766,25	
UKUPNO :				46		1.358.831,25	
						apsolutni iznos	
Ukupno financiranje projekta iz Podmjere 19.2						1.035.300	
Projekti suradnje iz Podmjere 19.3 (5% od 19.2)						51.765	
Tekući troškovi i animacija iz Podmjere 19.4 (25% od 19.2 i 19.3)						271.766,25	
UKUPNO RASPOLOŽIVI IZNOS U €						1.358.831,25	

Tablica 5. 4. izmjene LRS LAG-a Međimurski dol i bregi 2014-2020, u 2020. g.

- Dodatno dodijeljena sredstva – Aneks Ugovoru potpisani 27.8.2020. – povećanje za Mjeru 19.2. – 1.201.913,01 kn
- ukupna alokacija - 12.019.130,14 kn (1.605.805,13 €)

Strateški ciljevi (SC) LAG-a u 2014.-2020	Mjere (M) za ostvarenje SC	Tipovi operacija (TO) za realizaciju M kojima se ostvaruju SC	PRR TOP	Radna mesta	BR PROJ	IZNOS €
SC 1 Razvoj poduzetništva u lokalnoj zajednici	M 1.1 Održivi razvoj poljoprivredne proizvodnje i prerade	TO 1.1.3 Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava	6.3.1		48	720.000
SC 2 Razvoj kohezije lokalne zajednice	M 2.1 Razvoj društvene infrastrukture i lokalnih temeljnih usluga	TO 2.1.2 Poboljšanje opće društvene infrastrukture i proširenje lokalnih temeljnih usluga	7.4.1		14	562.273,87
	M 2.2 Potpora jačanju umrežavanja, partnerstva i suradnje	TO 2.2.1 Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a na nacionalnoj i međunarodnoj razini TO 2.2.2 Jačanje kapaciteta LAG-a i lokalnih dionika za provedbu LRS za implementacija LEADER/CLLD pristupa lokalnom razvoju	19.3.2 19.4.1			51.765 271.766,25
UKUPNO :				62		1.605.805,12
						apsolutni iznos
Ukupno financiranje projekta iz Podmjere 19.2						1.282.273,87
Projekti suradnje iz Podmjere 19.3 (5% od 19.2)						51.765,00
Tekući troškovi i animacija iz Podmjere 19.4 (25% od 19.2 i 19.3)						271.766,25
UKUPNO RASPOLOŽIVI IZNOS U €						1.605.805,12

LAG Međimurski doli i bregi je iz polazne LRS isključio one mjere za koje je Ministarstvo poljoprivrede odlučilo, da zbog smanjenog interesa za natječaje za određene TO na nacionalnoj razini neće pokretati aktivaciju za natječaje na LAG razini. Isto tako LAG Međimurski doli i bregi je iz LRS isključio one mjere za koje su potencijalni korisnici na terenu pokazali manji interes. Kod isključenja pojedinih mera LAG Međimurski doli i bregi je vodio računa da se ostave one mjere za koje je postojao pojačani interes na terenu te da se izostave one mjere i tipovi operacija kod kojih zainteresirani korisnici mogu lakše ostvariti potporu na natječajima raspisanim na nacionalnoj razini zbog smanjenog zanimanja. Na taj način LRS se prilagodila i uskladila s raspoloživim izvorima sredstava koja su dodijeljena LAG-u Međimurski doli i bregi na upravljanje te s postojećim ljudskim kapacitetima za provedbu LRS.

Provedba LRS ovisila je o nizu faktora koji su dijelom bili izvan dosega utjecaja samog LAG-a. Nacrt potrebne dokumentacije za raspis LAG natječaja pripremao je APPRRR na temelju posljednjeg objavljenog natječaja na nacionalnoj razini. Korisnici koji su se prijavljivali na LAG natječaj trebali su pripremiti istovjetnu dokumentaciju za projekte kao i prijavitelji izravno na nacionalnoj razini. LAG je bio ograničen jer je mogao raspisati samo one natječaje za koje je APPRRR pripremio nacrt dokumentacije i odobrio aktivaciju.

APPRRR je u 2018. godini i prvoj polovici 2019. pripremio nacrt dokumentacije za LAG natječaje koji su sukladni tipovima operacija TO 6.3.1., TO 7.4.1. na nacionalnoj razini. Za navedene natječaje bio je najveći interes na terenu. Zbog propisane procedure odobravanja projekata na LAG razini i dodatne kontrole koju provodi APPRRR nad odobrenim projektima na LAG natječajima, korisnici koji su se prijavljivali na nacionalne natječaje brže su dolazili do odluka o financiranju. To je dovodilo do slabljenja teško izgrađenog povjerenja prema LAG-u i izazivalo određeno nezadovoljstvo prijavitelja ovakvim sustavom provedbe LEADER-a.

S druge strane za dionike koji sudjeluju u provedbi LEADER-a to je bilo novo iskustvo koje je dovelo do izgradnje potrebnih ljudskih kapaciteta i što će osigurati bolji završetak obračunskog razdoblja te pripremiti LAG za bolju i učinkovitiju provedbu novog obračunskog razdoblja.

Izmjenama LRS pristupilo se radi usklađivanja akcijskog i financijskog plana s dinamikom aktivacija pojedinih tipova operacija, od strane APPRRR-a, te velikog interesa korisnika za pojedine tipove operacija.

Rezultat izmjena LRS je usklađenost LRS s odobrenim sredstvima za njenu provedbu, te novonastalim potrebama lokalnih dionika.

Iz Tablice 3.,4.,5. i 6. je vidljivo da je LAG izmjenama LRS smanjio broj tipova operacija, ne dirajući zadane ciljeve. Smanjenje tipova operacija nastalo je zbog kraćeg vremena provedbe Podmjere 19.2. od planiranog, ali i velikog interesa poljoprivrednika na terenu za najvažnije tipove operacija, a to i TO 1.1.3. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“, a koji je sukladan TO 6.3.1. iz PRR. LAG je iz LRS maknuo tipove operacija za koje je planirana manja alokacija te za koje je pokazan manji interes na terenu. LAG je također vodio računa da se kod micanja tipova operacija maknu oni tipovi operacija, na kojima poljoprivrednici i ostali zainteresirani korisnici lokalnog područja, lakše prolaze na nacionalnim natječajima. Kroz četiri provedene izmjene odlučeno je i od strane Skupštine i APPRRR-a odobreno, da će LAG kroz Podmjeru 19.2. provesti LAG natječaje za financiranje projekata, kroz tipove operacija sukladne tipovima operacija 6.3.1. i 7.4.1. iz PRR, odnosno projekti za potpore malim poljoprivrednicima te potpore za društvenu infrastrukturu u lokalnoj zajednici.

Tablica 6. Usporedba finansijske alokacije po tipovima operacija kod početne LRS i LRS nakon 4. izmjene(tečaj € je 7.4848 kn)

Strateški ciljevi (SC)	Mjere (M)	Tipovi op. (TO)	Finansijska alokacija u € (planirana LRS)	Finansijska alokacija u €/% (uskladena i s 1. izmjenama) PROVEDBENA LRS	Finansijska alokacija u €/% (nakon 4. izmjene) -dodatno dodijeljena sredstva za 19.2
SC 1	M 1.1	1.1.1 4.1.1	150.000/ 13,57	140.000/ 13,52	
		1.1.2 4.2.1	50.000/ 4,53	65.000/ 6,28	
		6.1.1.	60.000/ 5,43		
		1.1.3 6.3.1	20.000/ 1,81	150.000/ 14,49	720.000/ 56,15
		6.2.1.	8.000/ 0,72		
		1.2.1 6.4.1	110.000/ 9,95	80.300/ 7,76	
	M 2.1	2.1.1 7.2.2	253.000/ 22,90	120.000 11,59	
		2.1.2 7.4.1	414.000/ 37,47	440.000/ 42,50	562.273,87/ 43,85
		2.1.3. 8.5.2	40.000/ 3,62	40.000/ 3,86	
		UKUPNO €	1.105.000	1.035.300	1.282.273,87
	M 2.2	UKUPNO Kn	8.270.704,00	7.749.013,44	9.597.563,44
		2.2.1 19.3.1/ 19.3.2	55.250	51.765	PodM 19.3
		2.2.2 19.4.	290.063	271.766,25	PodM 19.4
		SVEUKUPNO €	1.450.313	1.358.831,25	1.605.805,12
		SVEUKUPNO Kn	10.855.302,74	10.170.580,14	12.019.130,14

3.EVALUACIJSKI NALAZI PROVEDBE LRS LAG-A U PODMJERI 19.2.

U nastavku je izvješće o postignutim rezultatima/indikatorima, s usporedbom planiranog i ostvarenog broja kroz promatrano razdoblje.

LAG Međimurski doli i bregi do kraja 2020. raspisao je ukupno 6 šest natječaja, a cjelokupno su provedena i obrađena su pet LAG natječaja.

Za šesti LAG natječaj prijave projekata su bile do 8.12.2020. te je u tijeku obrada pristiglih prijava za natječaj 1.1.3. (6.3.1.).

Od strane APPRRR-a, do zaključenja izrade ove evaluacije, obrađena su 4 natječaja i izdane su odluke, dok su za peti Natječaj (M 2.1.2- 7.4.1) obrađene sve prijave, ali se nisu stigle poslati sve odluke.

3.1.STRATEŠKI CILJ 1

SC 1 Razvoj poduzetništva u lokalnoj zajednici

M 1.1 Održivi razvoj poljoprivredne proizvodnje i prerade

U okviru Strateškog cilja 1 proveden je jedan Tip Operacije -1.1.3. U sklopu TO provedena su cjelovito, u sklopu LAG obrade, dva LAG Natječaja i raspisani treći natječaj. Prijave za treći LAG Natječaj trajale su do 8.12.2020.

TO 1.1.3. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“

Objavljeni broj natječaja:3

Broj prijavljenih/odabralih projekata (LAG):

- 1. natječaj: 25/23
- 2. natječaj: 17/8
- 3. natječaj: 41/0

Broj ukupno odabralih projekata od strane LAG-a: 31

Broj potvrđenih projekata od strane APPRRR-a: 31

Ukupni iznos dodijeljenih sredstava: 3.455.226,00 kn

Ukupno završenih projekata: 10

Ukupni iznos isplaćenih sredstava - završeni projekti: 1.116.420,00 kn

Sveukupni iznos isplaćenih sredstava (završeni i akontacije): 1.560.150,00 kn

Prvi LAG natječaj, LAG Međimurski doli i breg je raspisao kroz Podmjeru 19.2., dana 27.4.2018. godine, i to za tip operacije 1.1.3. „*Potprijava razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava*“, a koji je sukladan tipu operacije 6.3.1. iz PRR. Zbog velikog interesa na terenu i velikog broja prijavljenih projekata LAG je 2. izmjenom LRS povećao iznos alokacije, sa planiranih 10 na 24 potpore i kroz isti dodijelio potpore za 23 mala poljoprivredna gospodarstva u ukupnom iznosu od 345.000 €.

Drugi LAG natječaj za provedbu TO 1.1.3, raspisan je 16.7.2019. godine. Zbog velike zainteresiranosti potencijalnih korisnika na terenu. 3. izmjenom LRS povećala se alokacija na 8 potpora i kroz isti su dodijeljene potpore za novih 8 malih poljoprivrednih gospodarstava u ukupnom iznosu od 120.000 €. Na 2. natječaju za M 1.1.3. interes potencijalnih korisnika je bio puno veći od raspoloživih sredstava te su 6 prijavitelja (iako su zadovoljili sve uvjete) dobili odbijenice. Tri prijavitelja nisu zadovoljili uvjete prihvatljivosti.

Svih 31 prijavljenih projekata, od strane LAG-a odobrenih potpora, odobreni su i od APPRRR-a. Obzirom da je 1. Natječaj raspisan u 2018. godini, većina projekata je u završnoj fazi provedbe, a 10 ugovorenih korisnika u potpunosti je završilo svoje projekte i izvršene su cjelokupne isplate od strane APPRRR-a.

Drugi Natječaj za 1.1.3. svim ugovorenim korisnicima (8) isplaćen je 1. dio potpore (50% avansa).

Treći LAG natječaj za provedbu TO 1.1.3. raspisan je 8.10.2020. godine za novih 16 malih poljoprivrednih gospodarstava. Prijave na natječaj su trajale do 8.12.2020. i u zadanom roku pristiglo je 41 prijava projekta. Evidentno je da je interes za navedenu mjeru puno veći od raspoloživih sredstava planiranih i raspoređenih u LRS LAG-a, kao i u planu provedbe.

Ukupna finansijska alokacija za TO 1.1.3. (6.3.1. iz PRR) iznosi 720.000 € ili 56,15 % od ukupnog iznosa sredstava za Podmjeru 19.2. za planirana 48 projekata.

Tip operacije uglavnom pridonosi ostvarenju Prioriteta 2. Jačanje isplativosti poljoprivrednog gospodarstva i konkurentnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama, s naglaskom na sljedeća fokus područja; Fokus području 2A: *Poboljšanje gospodarskih rezultata svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije, osobito u cilju povećanja sudjelovanja u tržištu i tržišne usmjerenosti, kao i poljoprivredne diversifikacije.*

Tablica 7. -Prikaz raspisanih natječaja po Mjeri 1.1. za TO 1.1.3. (6.3.1.)

R/b	TO	Datum natječaja	Zatraženi iznos sredstava (kn)	Broj zaprimlj projek	Broj odob r.pro je	Iznos odobrenih projekta	Iznos Odobre nih projek ta u €	Ukupna vrijednost prijavljenih Odobrenih projek.	Ned ovolj no sred stav a	Odu stali	Odb ijeni
1.	M 1.1.3.	27.04.2018	2.791.050,00	25	23	2.567.766,00	345.000	3.076.361,74	0	1	1
2.	M 1.1.3.	16.07.2019	1.885.852,50	17	8	887.460,00	120.000	1.004.680,00	6	0	3
3.	M 1.1.3.	08.10.2020	4.530.600,00	41							
Ukupno:			4.467.902,50		31	3.455.226,00	465.000	4.081.041,74	6	1	4
Neiskorišteno:						1.933.830,00					
Alokacija u LRS:						5.389.056,00	720.000				

Tablica 8. Planirani/ostvareni rezultati za Strateški cilj 1 „Razvoj poduzetništva u lokalnoj zajednici“ na području LAG-a Međimurski dolin i bregi za promatrano razdoblje

REZULTAT / INDIKATOR	Planirano Početna provedbena LRS	PLANIRANO 4.izmjene Do 2023.	OSTVARENO Kraj 2020.
Broj zaposlenih na poljoprivrednim gospodarstvima putem projekata kojima je dodijeljena potpora iz EPFRR kroz PRR 2014.-2020.	2	1	1
Broj projekata sufinanciranih iz fondova EU (EPFRR kroz PRR 2014.-2020.)	37	48	31
Iznos potpore dodijeljen malim poljoprivrednim gospodarstvima TO 1.1.3. (6.3.1.)	150.000	720.000	465.000
Broj malih poljoprivrednih gospodarstava koji su ostvarili potporu putem LAG-a	10	48	31
Broj poljoprivrednih gospodarstava kojima su nositelji mladi poljoprivrednici*			13
Broj poljoprivrednih gospodarstava koji se bave ekološkom proizvodnjom*			9

*nije indikator u LRS

U Tablici br. 8 sažeto su prikazani planirani naspram ostvarenih rezultata, odnosno zadanih indikatora.

Ostvaren je planirani broj zaposlenih na poljoprivrednim gospodarstvima.

Za treći Natječaj, navedene mjere, prijave su završile 8.12.2020. te se ne mogu obraditi pristigli projekti ni realizirati broj potpora PG-ima koje smo povećali 4. izmjenama LRS i realizaciju vezali na taj natječaj. Kako je pristiglo puno više prijava od planiranog broja (41) i rezerviranih sredstava, pokazatelj će biti izvršen u potpunosti.

Relativno je uspješan pokazatelj PG koji se bave ekološkom proizvodnjom dok se očekivalo više mlađih poljoprivrednika kao nositelja PG od realiziranih (nije pokazatelj u LRS*). S obzirom da se u svim natječajima u kriterijima visoko boduje mlađi poljoprivrednik, kao i nositelji ekološke proizvodnje očekivalo se da će pokazatelji biti veći i uspješniji(nije indikator u LRS*)

Tablica 9. Detaljan prikaz pokazatelja ostvarenih kroz SC 1

SC1 Razvoj poduzetništva u lokalnoj zajednici na području LAG-a "Medimurski doli i bregi"				
MJERA 1.1				
TO 1.1.3. (6.3.1.)				
	1. natječaj	2. natječaj	3. natječaj	ukupno
Broj zaprimljenih prijava (i obrađenih)	25	17	41	83
Ukupno zatraženi iznos potpore	2.791.050,00 kn	1.885.852,50 kn	4.530.600,00 kn	9.207.502,50
Broj prijava odobrenih na LAG razini	23	8		31
Broj prijava odobrenih na APPRR razini	23	8		31
Visina iznosa potpore(100%)	111.642,00 kn (15.000 €)	110.932,50 kn (15.000 €)	113.265,00 kn (15.000 €)	
Ukupno odobreni iznos potpore na LAG razini	2.567.766,00 kn 345.000 €	887.460,00 kn 120.000 €		3.455.226,00
Ukupno odobreni iznos potpore na APPRR razini	2.567.766,00 kn 345.000 €	887.460,00 kn 120.000 €		3.455.226,00
Broj završenih projekata	10	0		
Isplaćena sredstva	1.116.420,00 kn	443.730,00 kn		1.560.150,00
Ukupni iznos ulaganja odobrenih projekata	3.076.361,74 kn	1.004.680,00 kn		4.081.041,74
PODACI O ODOBRENIM PROJEKTIMA				
Spol nositelja projekta:				
muški	18	5		23
ženski	5	3		8
Dob nositelja projekta:				
osoba mlađa od 40 godina	9	4		13
osoba od 41 do 50 godina	14	4		18
JLS ulaganja:				
Grad Mursko Središće	1	0		1
Općina Belica	0	0		0

Domašinec	0	0		0
Gornji Mihaljevec	3	2		5
Mala Subotica	2	1		3
Nedelišće	3	1		4
Podturen	5	0		5
Pribislavec	0	0		0
Selnica	0	0		0
Strahoninec	0	0		0
Sveti Juraj na Bregu	2	0		2
Sveti Martin na Muri	1	0		1
Šenkovec	1	0		1
Štrigova	5	4		9
Vratišinec	0	0		0
Sektor ulaganja:				
ratarstvo	7	3		10
stočarstvo	3	0		3
voćarstvo/povrtlarstvo	11	2		13
vinarstvo	2	2		4
pčelarstvo	0	1		1
Tip ulaganja:				
izgradnja/rekonstrukcija	0	1		1
opremanje	5	0		5
kupnja mehanizacije	16	5		21
podizanje novih nasada	1	1		2
kupnja zemljišta	1	1		2
Broj nabavljenih životinja/strojeva/priklučaka, izgrađenih objekata i kupljenih polj. površina:				
životinje (kom)	10	0		10
Kupnja/građenje prostora za proizvodnju ili preradu	4	1		5
Oprema za preradu	18	0		18
traktori i ostala polj. mehanizacija (kom)	14	5		19
priklučci (kom)	25	9		34
oprema (kom)	20	6		26
trajni nasadi (ha)	0,38	3,25		3,63
kupljeno polj. zemljište (ha)	2,70	1,50		4,20
Broj otvorenih radnih mjestra	1	0		1
Ekološki proizvođači	8	1		9

U Tablici br. 9 prikazani su pokazatelji proizašli raspisom, odobrenim i ugovorenim dva LAG natječaja, a koji su provedeni u okviru Strateškog cilja 1 te inicijalni podaci za treći natječaj koji je u fazi obrade.

Isti pokazuju da se na ta dva LAG natječaja ukupno prijavio 42 korisnik sa zatraženim iznosom potpore većim od 4 milijuna kuna. Od ukupnog broja prijavljenih korisnika LAG je dodijelio potpore za 31 poljoprivredno gospodarstvo, sa ukupnom dodijeljenom potporom u iznosu od 3.678.510,00 kn.

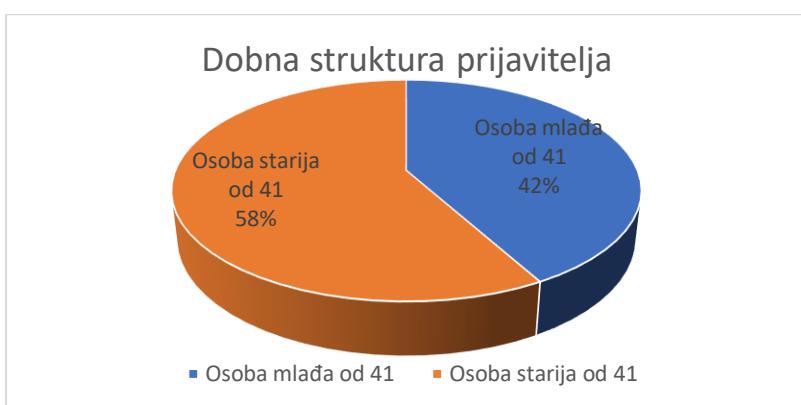
Nositelji poljoprivrednih gospodarstava su uglavnom muškarci i stariji od 41 godinu.

Najveći broj prijavitelja, a koji su ostvarili potporu na LAG natječajima, dolaze iz Općine Štrigove, Gornji Mihaljevec, Podturen, Nedelišća Mala Subotica, Sveti Juraj na Bregu, Sveti Martin na Muri, Šenkovec i grada Mursko Središće dok u nekim općinama (Belica, Domašinec, Pribislavec, Selnica, Strahoninec, Vratišinec) nije dodijeljena ni jedna potpora.
U idućem razdoblju provedbe LRS u tim je JLS-ima potrebna i jača animacija.

Poljoprivrednici su uglavnom ulagali u voćarsko/povrtlarski i ratarski sektor.

Pojedinačne projektne nabave odnosile su se najvećim dijelom na poljoprivredne priključke, opremu, traktore i opremu za preradu poljoprivrednih proizvoda.

Slika 1. Dobna struktura korisnika

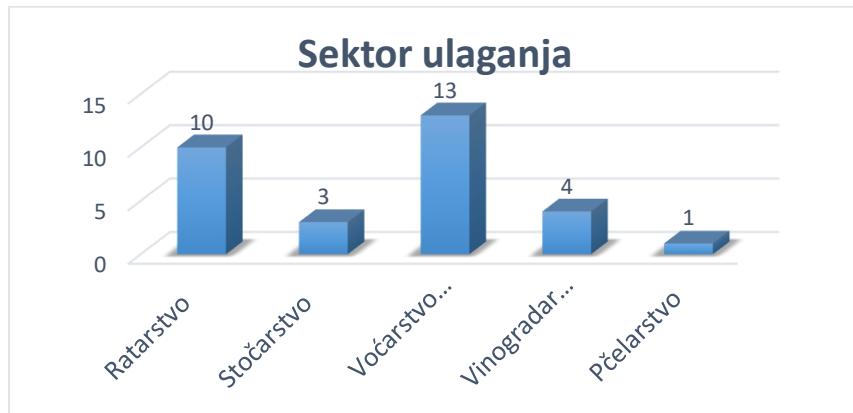
Od ukupno odobrenog 31 korisnika, čak 18 korisnika, odnosno 58%, su osobe starije od 41 godinu, a 13 korisnika, odnosno 42% su osobe mlađe od 41 godinu.

Slika 2. Struktura korisnika prema spolu

Od ukupno odobrenog 31 korisnika, 23 korisnika, odnosno 74% nositelja poljoprivrednih gospodarstava su osobe muškog spola, a 8 korisnica, odnosno 26% nositelja poljoprivrednih gospodarstava su osobe ženskog spola. Isto je također očekivano jer su i na nacionalnom nivou nositelji poljoprivrednih gospodarstava uglavnom muške osobe (više od 90%).

Slika 3. Sektor ulaganja

Od ukupno odobrenog 31 korisnika, 13 korisnika ulaže u voćarstvo/povrtlarstvo, 10 korisnika ulaže u ratarstvo, 4 korisnika ulaže u vinogradarstvo, 3 u stočarski sektor dok 1 korisnik ulaže u pčelarski sektor. Obzirom na manje poljoprivredne površine koje poljoprivrednici obrađuju na području Međimurski doli i bregi i sve više interesa za ekološki vid proizvodnje, očekivano je da su korisnici najviše ulagali u voćarski-povrćarski sektori .

Slika 4. Tip ulaganja

Prijavljeni projekti su u većem dijelu kombinacija u različite tipove ulaganja. Od ukupno odobrenog 31 korisnika najveći broj korisnika, čak njih 21, ostvarenu potporu uglavnom ulaže u kupnju poljoprivredne mehanizacije, strojeva i opreme, 5 korisnika uglavnom ulaže u izgradnju objekata i opremanje istih, po 2 korisnika uglavnom ulaže u podizanje novih višegodišnjih nasada i kupnju zemljišta dok 1 korisnik ulaže u poboljšanje kvalitete poljoprivrednog zemljišta.

Važno je naglasiti da je za provedbu LRS operacija dokumentaciju za LAG natječaje pripremala APPRR te da je kontrola projektnih prijava slijedila opsežna kontrola na nacionalnom nivou.

Dodatno, kontrole prijava projekata odvijaju se na LAG razini i na razini Agencije za plaćanja, što korisnicima produžuje vrijeme čekanja za odluke o financiranju.

3.2.STRATEŠKI CILJ 2

SC 2 Razvoj kohezije lokalne zajednice

M 2.1. Razvoj društvene infrastrukture i lokalnih temeljnih usluga

U okviru Strateškog cilja 2, Prioritetne mjere 2.1. raspisana su, provedena , obrađena i odobrena tri LAG Natječaja TO 2.1.2. (7.4.1) od strane LAG-a.

Od strane APPRR-a do zaključenja izrade ove evaluacije obrađena su dva, a u fazi kontrole i izdavanje odluke je treći natječaj. -Tablica 9.

TO 2.1.2. „Razvoj opće društvene infrastrukture u svrhu podizanja kvalitete života stanovnika LAG-a“

Objavljeni broj natječaja:3

Broj prijavljenih/odabralih projekata (LAG):

- 1. natječaj: 13/13
- 2. natječaj: 1/1
- 3. natječaj: 4/4

Broj prijavljenih/odabralih projekata (APPRR):

- 1. natječaj: 13/9
- 2. natječaj: 1/1
- 3. natječaj: 4/3 * (za 1 projekat čeka se odluka)

Broj odabralih projekata od strane LAG-a: 18

Broj potvrđenih projekata od strane APPRR-a: 13

Ukupni iznos dodijeljenih sredstava: 3.900.000,00 kn

Ukupno završenih projekata: 0

Ukupni iznos isplaćenih sredstava - završeni projekti: 0,00 kn

Sveukupni iznos isplaćenih sredstava (završeni i akontacije):0,00 kn

Prvi natječaj za TO 2.1.2. (7.4.1) za razvoj opće društvene infrastrukture, LAG je raspisao 26.10.2018., na koji se prijavilo 13 JLS s područja LAG-a.

LAG donio odluku o dodijeli potpora za 13 korisnika u ukupnom iznosu od 2.642.485,12 kn. U tijeku administrativne kontrole projekata na razini APPRRR-a, odbijena su 4 projekta zbog neprihvatljivog tipa ulaganja te je Ugovor o financiranju projekta s APPRRR-om potpisalo 10 korisnika, s ukupnim iznosom potpore od 2.700.000,00 kn.

Drugi LAG Natječaj za TO 2.1.2. raspisan je 18.9.2019. za 1 JLS, koja se nije prijavila u prvom natječaju.

U 2 natječaja, raspisana i obrađena, za TO 2.1.2. od strane LAG-a, nakon kontrole APPRRR-a ugovoren je 10 projekata s ukupnim iznosom potpore od 3.000.000,00 kn.

Treći natječaj za TO 2.1.2. raspisan 29.5.2020., obzirom da je, zbog odbijenih projekata iz prvog natječaja ostao dio neiskorištene potpore, a kako bi i 4 JLS koje nisu ostvarile potporu po istom doble priliku prijaviti se i ostvariti potporu.

U trenutku sastavljanja ove evaluacije za ova 4 projekata završena je obrada u APPRRR-u, za 3 projekta su izdane odluke, a za jedan projekt se zbog situacije sa elementarnom nepogodom nije uspjela učitati.

Ukupna finansijska alokacija za T.O. 2.1.2. (7.4.1. iz PRR) iznosi 561.137,26 eura (4.200.000,00 kn) ili 43,85 % od ukupnog iznosa sredstava planirana za Podmjeru 19.2.

Tablica 10. -Prikaz raspisanih natječaja po Mjeri 2.1. za TO 2.1.2. (7.4.1.)

R/ b	TO	Datum natječaja	Ukupna vrijednost Odobrenih projekata	Zatraženi iznos sredstava (kn)	Broj zapr projek	Broj odob Proj. Appr	Iznos odobrenih projekta u kn Apprr	Iznos Odobrenih projekata u €	Ned ovolj sred st	Odu stali	Odbi jeni
1.	2.1.2.	26.10.2018	5.755.993,13	2.700.000,00	13	9	2.700.000,00	360.731,10	0	0	4
2.	2.1.2.	18.09.2019	504.853,75	300.000,00	1	1	300.000,00	40.081,23	0	0	0
3.	2.1.2.	29.05.2020	1.556.986,25	900.000,00	4	3	900.000,00		0	0	0
Ukupno:			6.260.746,88	3.900.000,00	18	14	3.900.000,00	400.812,33			
Neiskorišteno:			7.817.833,13				308.507,44	161.461,54			
Alokacija u LRS:							4.208.507,44	562.273,87			

Tablica 11.- Detaljan prikaz ostvarenih pokazatelja za Mjeru 2.1.2.

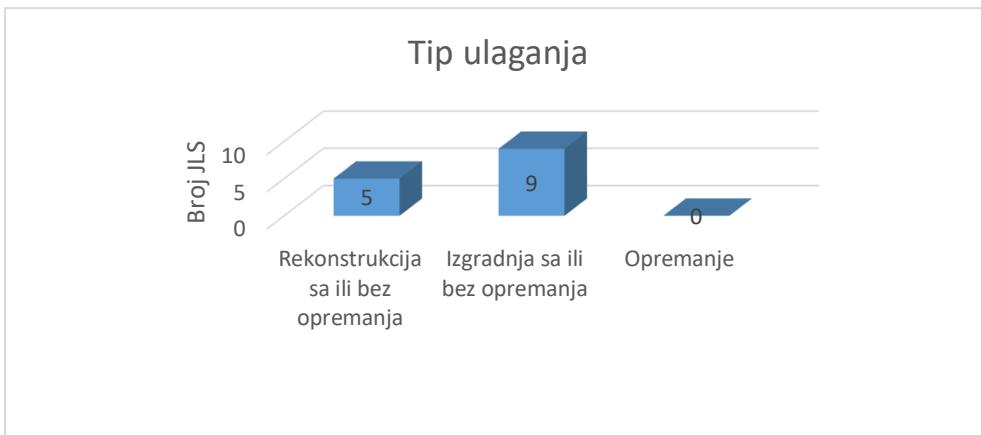
Cilj 2.. Razvoj kohezije lokalne zajednice				
Mjera 2.1. Razvoj društvene infrastrukture i lokalnih temeljnih usluga				
TO 2.1.2. Poboljšanje opće društvene infrastrukture i proširenje lokalnih temeljnih usluga 7.4.1.				
	1. natječaj	2. natječaj	3. natječaj	ukupno
Broj zaprimljenih prijava	13	1	4	18
Ukupno zatraženi iznos potpore	3.900.000,00	300.000,00	1.200.000,00	4.200.000,00
Broj odobrenih projekata na LAG razini	13	1	4	18
Ukupno odobreni iznos potpore na LAG razini	3.900.000,00	300.000,00	1.200.000,00	4.200.000,00
Broj odobrenih projekata na APPRRR razini	9	1	3 U obradi 1*	13 U obradi 1*
Visina tečaja € za izračun (po LAG natječaju)	7,4125	7,4400	7,4395	
Ukupno odobreni iznos potpore na APPRRR razini	2.700.000,00	300.000,00	900.000,00 U obradi 1*	3.900.000,00* U obradi 1*
Broj završenih projekata	0	0	0	0,00
Ukupno isplaćeno	0	0	0	0,00
Ukupni iznos ulaganja odobrenih projekata	5.755.993,13	504.853,75	1.556.986,25	7.817.833,13
PODACI O ODOBRENIM PROJEKTIMA				
Indeks razvijenosti JLS u kojem se ulaganje provodi:				
III i IV stupanj	6	0	2	8
V, VI i VII stupanj	3	1	2	6

Tip ulaganja:				
ulaganje u rekonstrukciju (sa ili bez opremanja)	4	0	1	5
ulaganje u građenje (sa ili bez opremanja)	5	1	3	9
ulaganje u opremanje	0	0	0	0
Vrsta društvene infrastrukture u koju se vrši ulaganje				
društveni dom	0	0	0	
dječje igralište	2	0	2	4
Sportska građevina (natkriveni i otvoreni tereni)	5	0	0	5
Pješačka staza (koja nije sastavni dio ceste)	1	0	0	1
javna zelena površina, park i sl.	1	0	1	2
groblje	0	0	1	1
Javna površina - trg	0	1	0	1
Postotak ruralnog stanovništva koje ima koristi od poboljšanih usluga/infrastrukturna:				
direktno	70%	50%	70%	
indirektno	30%	50%	30%	

Ovaj tip operacije uglavnom pridonosi ostvarenju Prioriteta 6, a koji se odnosi na Promicanje društvene uključenosti, smanjenje siromaštva te gospodarskog razvoja u ruralnim područjima, s naglaskom na Fokus područje 6B) *Poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima*.

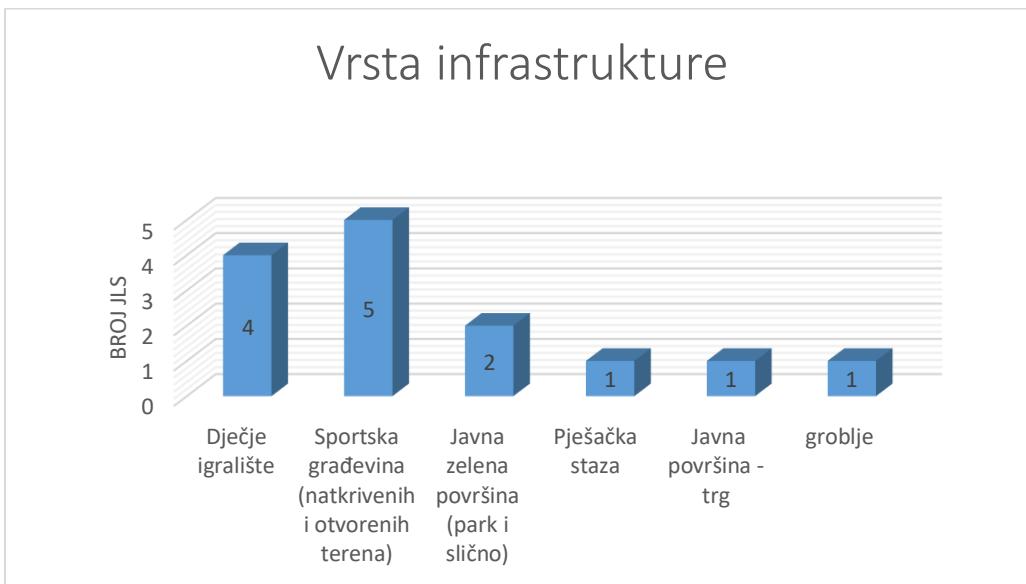
Glavni indikator koji LAG prati u okviru ovog TO odnosi se na postotak ruralnog stanovništva koje ima koristi od poboljšane infrastrukture. Postotak koji je trebao biti dostignut u promatranom evaluacijskom razdoblju iznosi 40% (ciljana vrijednost 2023. g. je 50%), a LAG je do sada ostvario postotak od 60%.

Slika 5. Tip ulaganja

Od 14 odobrenih projekata 5 JLS ulaže u rekonstrukciju objekata, 9 JLS ulažu u izgradnju i opremanje objekata.

Slika 6. Vrsta infrastrukture u koju se ulaže

Od 14 odobrenih projekata, 4 JLS ulažu u dječje igrališta, 5 JLS u sportske građevine po 2 JLS u javne zelene površine- parkove, 1 u pješačke staze koje nisu u sastavu prometnice, 1 u javnu površinu – trg i 1 u groblje.

Prikazani su svi projekti odabrani od strane LAG-a i APPRRR-a, s napomenom da se za 1 JLS čeka odluka APPRRR-a, koja je obradena i prihvatljiva(javna zelena površina-park).

4.EVALUACIJSKI NALAZI PROVEDBE LRS LAG-A U PODMJERI 19.3. I 19.4.

SC 2 Razvoj kohezije lokalne zajednice

M 2.2. Potpora jačanju umrežavanja, partnerstva i suradnje

U okviru Strateškog cilja 2. Prioritetne mjere 2.2., provode se oba planirana tipa operacije.

4.1.Projekti suradnje

TO 2.2.1. Provedba aktivnosti suradnje na nacionalnoj i međunarodnoj razini

Ovaj TO sukladan je Podmjeri 19.3.2. iz PRR. U okviru istog LAG je planirao provedbu dva projekta suradnje.

Financijska alokacija za navedeni TO 2.2.1. iznosi 5 % od ukupnog iznosa sredstava predviđenih za Podmjeru 19.2., odnosno 51.765 €, odnosno 387.450,67 kn.

LAG je u LRS planirao provedbu 2 projekta, no pripremljena su 4.

LAG „Međimurski doli i bregi“ je, u promatranom izvještajnom razdoblju, prijavio 2 projekta suradnje i za oba je izdana odluka o odobrenju od strane APPRRR-a.

U pripremi za prijavu su još 2 projekta, od kojih će se jedan prijaviti do kraja 2020. godine, a drugi početkom 2021.

Područja i teme projekata suradnje LAG-ova su: revitalizacija tradicijske baštine, aktivni turizam, ruralni turizam, promocija i marketing tradicijskih proizvoda, kulturne i prirodne baštine, a sve sukladno definirano u Lokalnoj razvojnoj strategiji LAG-a i temeljem dogovora s partnerskim LAG-ovima.

Tablica 12.– Planirani projekti suradnje (387.450,67kn)

R/b	Naziv projekta	Nositelj	Partneri na projektu	Iznos projekta kn	Udio LAG Međimurski doli i bregi	Status projekta
1.	Projekt suradnje 1. „Skrivena blaga ruralnog turizma“	LAG Zagorje-Sutla	LAG Sava LAG Zeleni bregi LAG Prizag LAG Mura-Drava LAG MDiB	1.323.809,76	47.500,00	Odluka o odobrenju APPRRR
2.	Projekt suradnje 2. „Turizmom razvijamo područje“	LAG Moslavina	LAG Baranja LAG MDiB LAG VIP LAG Papuk LAG Srijem	1.221.500,00	215.500,00	Odluka o odobrenju APPRRR
3.	Projekt suradnje 3: „Kulinarika“- naziv nije službeni	LAG Zapadna Slavonija	LAG Posavina LAG Zagorje-Sutla LAG MDiB	n/p cca 430.000,00	n/p cca 106.977,25	u fazi pripreme i prijave
4.	Projekt međunarodne suradnje 4:“Naša Drava“	LAG Mura-Drava LAS Bogatstvo podeželja na SI strani	LAG MDiB LAS Drava LAS TOTI LAS LAS Lastovica LAS OVTAR LAS UE Ormož LAS Haloze	n/p	n/p cca 17.473,42	u fazi pripreme i prijave
Ukupno projekti suradnje:						387.450,67 HRK

Provedbene aktivnosti dvaju projekta suradnje je započela u 2020. godini – „Skrivena blaga ruralnog turizma“ i „Turizmom razvijamo područje“.

Održani su koordinacijski sastanci partnera na oba projekta i početna konferencija projekta „Turizmom razvijamo područje“.

Obzirom na epidemiološku situaciju i propisane mjere, otežana je realizacija planiranih aktivnosti te se radionice i aktivnosti koje obuhvaćaju veći broj sudionika provedbeno prebacuju u 2021. godinu.

Realizirane aktivnosti projekta „Turizmom razvijamo područje“ – kojim se revitalizira i potiče kulturno-tradicionalna djelatnost izrade „cekara“: snimljen promotivni film o „cekaraštvu“, izrađena brošura o „cekarima“, održana prva radionica o izradi cekera, izradio se promotivni materijal promocije projekta i izrade „cekara“.

Obzirom na činjenicu da tradicijski obrti i općenito, tradicijsko nasljeđe, zamiru na području LAG-a pod utjecajem globalizacije i novih razvojnih trendova, u svrhu očuvanja nasljeđa i identiteta područja potrebno je jačati ljudske resurse putem stjecanja novih znanja i vještina koja će razviti proizvode i usluge koji se zasnivaju na tradicijskom nasljeđu.

LAG je kroz se u svim projektima suradnje usmjerio na aktivnosti kojima se radi na očuvanju nasljeđa i identiteta područja.

4.2.Dodatni pokazatelji provedbe LRS i postizanja rezultata

TO 2.2.2. Jačanje kapaciteta LAG-a i lokalnih dionika za provedbu LRS s provedbom operacija unutar CLLD strategije

Ovaj TO sukladan je Podmjeri 19.4. iz PRR, i odnosi se na „Tokući rad LAG-a i animaciju“. Finansijska alokacija za navedeni TO iznosi 25 % od ukupnog iznosa sredstava predviđenih za Podmjeru 19.2. + 19.3, odnosno 337.365 €.

Ured za stručnu i tehničku podršku LAG-a redovito održavaju uredske sastanke te prate provedbu LRS LAG-a "Međimurski dolni i bregi". Broj zaposlenih u LAG-u, u promatranom razdoblju, je prosječno 2 zaposlenika. Na kraju 2020. LAG ima 3 zaposlena djelatnika.

O svim aktivnostima LAG-a redovito se izvještava Upravni odbor i Skupština LAG-a. Od redovnih sastanaka tijela LAG-a u promatranom izvještajnom razdoblju održano je:

- 32 sjednica Upravnog odbora,
- 4 sjednice Nadzornog odbora,
- 10 redovnih Skupština LAG-a (izborna, izvještajne i programske),
- 39 koordinacijskih i radnih sastanaka

Veći dio održenih aktivnosti kroz redovne sastanke, organiziran je bez većih finansijskih troškova. Članovi tijela LAG-ne dobivaju nikakve naknade za svoj rad.

Promocija, animacija i vidljivost LAG-a i LEADER-a

(samo objave i aktivnosti LAG-ovog djelovanja)

Aktivnosti u organizaciji LAG-a

U promatranom izvještajnom razdoblju odrađene su slijedeće aktivnosti:

- a) Usavršavanje i obrazovanje za članove i zaposlenike LAG-a : 3 radionice za članove LAG-a na kojima je sudjelovalo 23 članova te
- b) 1 studijsko putovanje na područje LAG-a Baranja na kojem je sudjelovalo 38 članova.
- c) Aktivnosti vezane uz provedbu LRS i PRR : provedeno 52 aktivnosti u kojoj je sudjelovalo 481 sudionika
- d) Animacija na području LAG-a- Razvoj malog poduzetništva i društvena uključenost: 17 aktivnosti u kojoj je bilo uključeno 87 sudionika

Sveukupno je LAG organizirao za članove i stanovnike sa svog područja animacijskih, promocijskih i obrazovnih 73 događanja sa 629 sudionika.

Aktivnosti u organizaciji ostalih tijela

Zaposlenice i članovi LAG-a u promatranom su razdoblju sudjelovali na:

- e) Usavršavanje i obrazovanje za članove i zaposlenike LAG-a :39 aktivnosti s 71 sudionika radionice, sastanaka, seminara, treninga, sajma i slično, a vezanima za provedbu LRS i/ili Programa ruralnog razvoja
- f) M 19.3 : 30 aktivnosti sa 49 sudionika
- g) Radionice LmH, HMRR, APPRRR, MPS, odabrani LAG-ovi i sl. – 35 radionica sa 66 sudionika
- h) Sudjelovanje u radu mreža : 16 aktivnosti sa 15 sudionika
- i) Razvoj malog poduzetništva i društvena uključenost: 9 aktivnosti sa 30 sudionika

Sveukupno su zaposlenici, članovi LAG sudjelovali u promicanju društvene uključenosti, smanjenja siromaštva te jačanja diverzifikacije, razvoja malog poduzetništva i kreiranja radnih mesta na 129 događanja sa 231 sudionika.

Lokalni mediji

LAG je kontinuirano radio na promoviranju Programa ruralnog razvoja i LEADER mjere, kao i svog djelovanja putem raznih kanala. Redovna je suradnja s lokalnim medijima, koji prate rad LAG-a i događanje koje LAG organizira i objavljaju ih putem tiskanih i digitalnih medija:

- Lokalna Hrvatska: 101 članak
- Regionalni tjednik: 25 članaka
- Međimurske novije: 8 članaka
- List Međimurja: 5 članaka
- eMeđimurje: 46 članaka

Društvene mreže

Informacije o aktivnostima i natječajima LAG-a, kao i ostale informacije vezane uz PRR i LEADER, LAG Međimurski doli i bregi objavljuje i dijeli putem svojih WEB, Facebook, Instagram, Youtube stranica.

U protekle 4 godine kreirano je:

- WEB stranica : 158 objava/1170 pregleda
- Facebook: 135 objava/3480 pregleda
- Instagram: 54 objava/586 pregleda
- Youtube:

Promotivni materijali

Radi bolje promocije LAG-a, izrađeni su i razni promotivni materijali: 1 promo video, 4 roll-up, 3600 kom letaka, 80 kom plakata, 600 kom blokića, 1500 kom kemijskih olovaka, 300 kom. fascikala/mapa, 200 kom stolnih kalendar, 700 kom bilježnica, 210 kom notesa, 360 kom rokovnika, 1000 kom brošura.

Svi promo materijali sadrže logo LAG-a te potrebnu oznaku sufinanciranja, a sve kako bi se pojačala vidljivost sufinanciranja kroz LEADER Mjeru iz PRR.

Bilten LAG-a „Moji doli i bregi“

Od svog osnutka LAG izdaje svoj Bilten pod nazivom „Moji doli i bregi“, koji se izdaje jednom godišnje, te se u njemu sabiraju sve važnije aktivnosti LAG-a te se promovira LEADER pristup

U ovom promatranom razdoblju LAG je izdao 4 Biltene u ukupnoj nakladi od 1200 komada, koji su distribuirani stanovništvu i JLS-ovima na LAG području.

Foto natječaj „Moji doli i bregi“

Također od 2015. godine pa nadalje svake godine, LAG raspisuje fotografski natječaj sa različitim temama(poljoprivredna proizvodnja, turizam, tradicijska baština, eno-gastro i turistički sadržaji, prirodne ljepote, manifestacije...) kako bi se animiralo što više stanovnika sa LAG područja i šire.

U ovom promatranom razdoblju LAG je raspisao 4 foto natječaja na koje je ukupno pristiglo na stotine fotografija sa određenom tematikom LAG područja.

E bilteni

S ciljem obavještavanja članova LAG-a o svim aktivnostima samog LAG-a, aktivnostima članova, aktualnim radionicama, natječajima LAG-a, kao i natječajima na RH i EU razini, redovno se članstvu dostavljaju E bilteni putem mailova.

U ovom izvještajnom razdoblju izrađeno je i dostavljeno ukupno 35 E- biltena.

Tablica 13. Planirani / ostvareni rezultati za Strateški cilj 2 „Razvoj revitalizacije i održivog korištenja razvojne resursne osnove s jačanjem CLLD pristupa lokalnom razvoju“ za promatrano razdoblje

REZULTAT / INDIKATOR	PLANIRANO do kraja 2019/20. (do kraja razdoblja)	OSTVARENO do kraja 2020.
Broj projekata sufinanciranih iz fondova EU (EPFRR kroz PRR 2014.-2020.)	13 (16)	13
Broj zaposlenih putem projekata kojima je dodijeljena potpora iz PRR 2014.-2020.	2 (2)	2
Postotak ruralnog stanovništva koji ima koristi od poboljšanih usluga/ infrastruktura financiranih iz PRR 2014.-2020. putem Mjere 19	40 % (50%)	60 %
Jačanje veza između LAG-ova i različitih razvojnih dionika ruralnih područja razvojem implementacijom projekata suradnje na nacionalnoj razini – broj pr.surad	0 (1)	2
Jačanje veza između LAG-ova i različitih razvojnih dionika ruralnih područja razvojem implementacijom projekata suradnje na međunarodnoj razini – broj pr.sur	0 (1)	0
1.Broj animacijskih aktivnosti i sudionika prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima	2/20 (12/120)	67/116
2.Broj organiziranih aktivnosti i sudionika cjeloživotnog učenja u svrhu osposobljavanja/stjecanja znanja i vještina	1/10 (6/60)	4/61
3.Broj animacijskih aktivnosti LAG-a i sudionika u svrhu promicanja društvene uključenosti, smanjenja siromaštva te jačanja diverzifikacije, razvoja malog poduzetništva i kreiranja radnih mjesta	1/10 (8/80)	26/117
4.Broj animacijskih aktivnosti i sudionika usmjerenih poticanju lokalnog razvoja u ruralnim područjima -jls	5/50 (15/150)	88/547

U Tablici br. 13 sažeto su prikazani planirani naspram ostvarenih rezultata, odnosno zadanih indikatora za Strateški cilj 2.

Dva ostvarena indikatora su jednaka planiranim, čak pet zadanih indikatora veća su od planiranih,

Indikatori koji su jednaki planiranim odnose se na broj provedenih projekata financiranim iz fondova EU i broj zaposlenih putem projekata (zaposlene dvije osobe).

Indikatori koji se odnose na broj aktivnosti usmjerenih na jačanje upravljačkih sposobnosti razvojnih dionika LAG-a su veći, jer je proveden puno veći broj aktivnosti s većim brojem

sudionika od planiranih. Također je proveden i puno veći broj aktivnosti koje se odnose na animaciju stanovnika LAG-a s većim brojem sudionika nego što je planirano. To je očekivano jer je područje LAG-a veliko, a pokazalo se da je potrebno još više aktivnosti koje bi uključile lokalno stanovništvo u razvoj svog područja. Glavni indikator, a koji se odnosi se na %-tak ruralnog stanovništva koje ima koristi od poboljšane infrastrukture, također je ostvaren. Direktnu korist od poboljšane infrastrukture imaju stanovnici naselja u kojima se provode projekti, a indirektnu svi stanovnici JLS u kojoj se ulaganje provodi, odnosno više od 80 % stanovnika LAG područja. Do kraja provedbe LRS očekuje se da će u svim JLS biti proveden bar jedan projekt kojim se ulaže u poboljšanje društvene infrastrukture.

Suradnja i udruživanja

LAG je član Hrvatske mreže za ruralni razvoj (HMRR), LEADER mreže Hrvatske (LMH), Mreže za ruralni razvoj (MRR) te posredno preko nacionalnih mreža i Europske LEADER mreže ELARD.

LAG-a Međimurski doli i bregu je član Upravnih odbora LEADER mreže Hrvatske i Mreže za ruralni razvoj, čime aktivno djeluje na kreiranju odluka vezano za podizanje kvalitete ruralnog razvoja i prepoznavanju prilika. LAG je također član Evaluacijske radne skupine Programa ruralnog razvoja 2014.-2021. pri Ministarstvu poljoprivrede.

LAG je također član Zadruge za etično financiranje. Članstvom u Zadruzi dobiva se platforma za međusobno umrežavanje, suradnju i plasman roba i usluga, pristup uslugama poslovnog i finansijskog savjetovanja, podrška u izradi projektnih prijedloga vezanih uz EU fondove, ali i mogućnost ostvarivanja različitih pogodnosti na internom tržištu.

Suradnja sa LAG-ovima u najbližem okruženju kroz formirana je kroz neformalnu koordinaciju LAG-ova sjeverozapadne Hrvatske Suradnja se temelji na zajedničkim razvojnim problemima, potrebama LAG-ova te njihovih članova.

5.DODATNA VRIJEDNOST U PROVEDBI LRS LAG-a

Uz provedbu LEADER Mjere iz PRR, kao dodatni doprinos provedbi LRS i ostvarivanju postavljenih ciljeva, a u svrhu jačanja lokalnih kapaciteta za provedbu LEADER-a, LAG je u promatranom evaluacijskom razdoblju sudjelovao u provedbi projekata na EU i nacionalnoj razini. Isti su financirani iz drugih izvora, kao što su Europski socijalni fond, INTERREG, Erasmus, Ministarstva RH, a koje je LAG provodio s partnerima.

Provodeći projekte iz drugih izvora financiranja, LAG indirektno doprinosi provedbi Lokalne razvojne strategije te ostvarivanju zadanih ciljeva, radeći na osnaživanju, socijalnom uključivanju i participaciji ranjivih grupa u razvoju lokalne zajednice te uspostavljanju novih lokalnih i međunarodnih suradnji s ciljem jačanja provedbe načela CLLD-a na području LAG-a.

Na taj način LAG stječe dodatna iskustva u praktičnoj provedbi projekata iz više izvora i fondova što će mu olakšati rad, ako se Republika Hrvatska, kao što su i mnoge zemlje članice EU, odluči na višeizvorsko / višefondovsko financiranje provedbe LEADER-a. LAG ulaže velike napore da se planirane aktivnosti provode na području što većeg broja općina i gradova u sastavu LAG-a te da se ostvarena potpora utroši na području LAG-a.

Projekt ECOOL-TOUR - Interreg

Projekt ECooL-Tour je prekogranični projekt sufinanciran iz Interreg programa Slovenija-Hrvatska. Sredstva Europskog fonda za regionalni razvoj pokrivaju 85% prihvatljivih troškova.

Trajanje projekta: 01. srpanj 2017. – 31. prosinac 2019. (30 mjeseci)

Ukupna vrijednost projekta: 829.360,00 €

Vodeći partner: Mozaik-društvo za socijalnu uključenost, Murska Sobota - 279.750,00 €

Glavni partneri:

- Društveno poduzeće CAAP, Maribor, Slovenija - 204.095,00 €
- ACT grupa, Čakovec, Hrvatska - 208.880,00 €
- LAG Međimurski doli i bregi, Nedelišće, Hrvatska: 136.635,00 €

Slovenski i hrvatski partneri provodili su niz zajedničkih aktivnosti kojima su se u pograničnom području povezale postojeće inicijative na području održivog turizma i oblikovali modeli suradnje pri kreiranju ponude turističkih proizvoda područja, a koji uključuju prirodnu i kulturnu baštinu.

LAG je u sklopu projekta revitalizirao postojeći voćnjak starih sorti jabuka te izgradio prigodne i prilagođene prostore za edukacije u samom voćnjaku te je održao dva prekogranična sajma „Z domaćega vrta“ na kojem su se prodavali proizvodi domaćih OPG-ova, a lokalno stanovništvo je u samom centru grada dobilo priliku susresti se sa lokalnim proizvođačima i proizvodima.

Projekt POP-UP ruralni društveno-inovativni hubovi (ESF)

Projekt POP-UP ruralni društveno-inovativni hubovi je odobren u okviru natječaja Podrška razvoju partnerstava organizacija civilnog društva i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno korisnog učenja financiranog iz Europskog socijalnog fonda. Sufinanciranje troškova projekta je 100 %.

Trajanje projekta: 18. ožujak 2018. – 18. ožujak 2020. (24 mjeseci)

Ukupna vrijednost projekta: 1.194.848,89 kn

Vodeći partner: LAG Međimurski doli i bregi, Nedelišće (udio partnera 329.137,86 kn)

Partneri:

- ACT grupa, Čakovec
- Veleučilište VERN, Zagreb
- Visoko gospodarsko učilište, Križevci
- Fakultet organizacije i informatike, Varaždin
- LAG Škoji, Hvar

Provedbom projekta poticao se razvoj lokalnih ruralnih zajednica kroz pokretanje društveno-inovativnih održivih mikro-poduzetničkih aktivnosti korištenjem lokalnih resursa. Cilj je bio pokrenuti lokalnu ekonomiju i zaustavljanje migracije iz ruralnih u urbane krajeve. Projektom se razvijalo održivo partnerstvo visokoškolskih ustanova i organizacija civilnog društva.

Jačali su se kapaciteti organizacija civilnog društva i studenata kroz razvijenu metodologiju društveno-inovativnih hubova, kao model društveno korisnog učenja te su se poticali razvojne aktivnosti u lokalnim zajednicama.

Projekt Rural SKILLS (Erasmus+)

LAG Međimurski doli i bregi jedan je od partnera na projektu pod nazivom Rural SKILLS, financiranog sredstvima programa ERASMUS+; Ključna aktivnost KA2: Suradnja za inovacije i razmjenu dobre prakse.

Trajanje projekta: 15.10.2017- 14. lipnja 2019.(20 mjeseci)

Ukupna vrijednost projekta: 126.155,00 EUR

Vodeći partner: LAG MontagnAppennino iz Italije

Partneri:

- LAG Međimurski doli i bregi
- Razvojna agencija regije Alto Tamega iz Portugala
- Razvojna agencija općine Raia Nordestina iz Portugala
- LAG Zied Zeme iz Latvije
- LAG Vlaamse Ardennen iz Belgije
- Institut za obnovu i okoliš iz Španjolske.

U spomenutom projektu cilj je bila razmjena znanja i iskustava u provedbi Lokalnih razvojnih strategija LAG-ova te njihov utjecaj na lokalnu zajednicu.

Projekt SMART FARMING- (Erasmus+) – u tijeku

LAG Međimurski doli i bregi jedan je od partnera na projektu pod nazivom Smart Farming Innovation Brokers, financiranog sredstvima programa ERASMUS+; Ključna aktivnost KA2: Strukovno obrazovanje i osposobljavanje. Sufinanciranje troškova je 100 %.

Trajanje projekta: 01. rujna 2018. – 31. kolovoza 2021. (36 mjeseci)

Ukupna vrijednost projekta: 446.842,00 €

Vrijednost LAG-ovog udjela: 30.622,00 €

Vodeći partner projekta: Sindikat poljoprivrednih proizvođača Italije (CIA) iz Padove

Partneri: Sveučilište iz Padove, LAG Međimurski doli i bregi, ACT Grupa iz Čakovca, Institut Biosense iz Novog Sada, Poljoprivredno-šumarska komora Slovenije (KGZS) iz Murske Sobote, Inovacijsko tehnološki klaster (ITC) iz Murske Sobote i Poljoprivredna komora Austrije (LKÖ) iz Beča.

Ovim projektom nastojat će se otvoriti put novim metodama obuke usmjerenih uvođenju digitalnih i tehnoloških inovacija u poljoprivrednu proizvodnju kombiniranjem pristupa “inovacijskih brokeri” u poljoprivrednom sektoru s trenutnim naporima koje EU postavlja u području “digitalnih inovacijskih hubova”, a sve s ciljem smanjenja jaza između trenutnih digitalizacijskih trendova poljoprivredne proizvodnje i digitalne i pametne tehnologije, modernizacije proizvodnje i povećanja profita poljoprivrednika.

Projekt Odluci danas za bolje sutra

LAG Međimurski doli i bregi zajedno s ZEO Nobilis-om provodi projekt ODLUČI DANAS ZA BOLJE SUTRA!, iz područja Informiranja o EU – konzultacije s građanima u svrhu ostvarenja finansijske potpore u 2018. godini. Potpisani je Ugovor o dodijeli finansijskih sredstava s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova.

Projekt je ukupno vrijedan 49.764,00 kn, a provodio se u 2019. godini.

Sveukupna dodatna vrijednost provedenih projekata i projekata u provedbi, iz drugih fondova i izvora financiranja, na području LAG-a Međimurski doli i bregi iznosi 11.7500.170,00 HRK..

6.OPĆI ZAKLJUČCI I PREPORUKE

*Pravila provedbe CLLD strategije zahtijevaju dosljedno poštivanje zacrtanih smjernica unutar strategije lokalnog razvoja. Svako odstupanje od postavljenih ciljeva unutar strategije traži promjene LRS koje su povezane s dugotrajnim postupkom. U razdoblju od 2016. do 2020. godine LAG Međimurski doli i bregi je četiri puta mijenja svoju LRS vezano uz raspodjelu finansijskih sredstava i promjenu pokazatelja, ali se nije ulazilo u promjenu ciljeva.

*Pri provedbi Mjere 19 LEADER/CLLD trebaju se slijediti i ostali strateški dokumenti relevantni za područje LAG-a, a to su strategije jedinica lokalne samouprave na LAG području i regionalna razvoja strategija. Na regionalnoj razini to je županijska regionalna strategija Međimurske županije. Na nacionalnoj razini ključni strateški dokument je Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. - 2020. godine (PRR).

*Projekti koje se provode u okviru Mjere 19 LEADER/CLLD prema pravilima PRR financirani su samo iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i moraju u okviru LEADER metode doprinositi fokus području 6B – poticanje lokalnog razvoja u ruralnim područjima.

*U provedbi LRS LAG Međimurski doli i bregi se pridržava propisanih pravila iz PRR, a sama strategija uskladena je s nadređenim strateškim dokumentima.

*Provjeta Lokalne razvojne strategije ovisila je o nizu faktora, a koji su dijelom bili izvan doseg utjecaja samog LAG-a. Nacrt dokumentacije koja je potrebna za raspis LAG natječaja pripremao je APPRRR na temelju posljednjeg objavljenog natječaja na nacionalnoj razini. Korisnici koji su se javljali na LAG natječaj trebali su pripremiti istovjetnu dokumentaciju kao za projekte otvorene na nacionalnoj razini. LAG je mogao raspisati samo one natječaje za koje je APPRRR pripremio nacrt dokumentacije i odobrio aktivaciju. APPRRR je u 2018. godini i prvoj polovici 2019. pripremio nacrt dokumentacije za LAG natječaje koji su sukladni tipovima operacija TO 6.3.1. i TO 7.4.1. na nacionalnoj razini. Za navedene natječaje bio je najveći interes na terenu.

*Zbog propisane procedure odobravanja projekata na LAG razini i dodatne kontrola koju provodi APPRRR nad odobrenim projektima na LAG natječajima korisnici koji se javljaju na nacionalne natječaje brže dolaze do odluka o financiranju. To dovodi do slabljenja teško izgrađenog povjerenja prema LAG-u i izaziva određeno nezadovoljstvo ovakvim sustavom provedbe LEADER-a.

*S druge strane za dionike koji sudjeluju u provedbi LEADER-a, to je novo iskustvo koje dovodi do izgradnje potrebnih ljudskih kapaciteta, što će osigurati bolji završetak ovog obračunskog razdoblja i pripremiti se za bolju i učinkovitiju provedbu novog obračunskog razdoblja.

*LAG je na svom području provodio aktivnosti animacije kako bi obuhvatio što veći broj sudionika.

*LAG je u izvještajnom razdoblju, na svom području, surađivao s lokalnom razvojnom agencijom, savjetodavnom službom Ministarstva poljoprivrede i pokušavao je doprijeti do što većeg broja korisnika te na taj način snažnije utjecati na lokalni razvoj područja.

* LAG je uspostavio kvalitetnu suradnju s Ministarstvom poljoprivrede i APPRRR-om, koja sve više dobiva na kvaliteti i postaje partnerska. Suradnja se produbljuje na različitim radionicama koje se organiziraju od strane APPRRR-a ili MP ili krovnih organizacija LAG-ova (LEADER mreže Hrvatske, Hrvatske mreže za ruralni razvoj)

*LAG održava suradnju i potrebne kontakte s JLS i ostalim članovima LAG-a, mjerodavnim gradskim i županijskim odjelima i institucijama, te ostalim LAG-ovima iz RH, ali i susjednih zemalja. Suradnja je osobito dobra sa predstvincima JLS-a koji imaju razumijevanja za problematiku LAG-a i shvaćaju važnost provedbe LEADER-a u budućnosti. Ne odnosi se to samo na financijsku korist od LEADER-a kroz potpore koje LAG dodjeljuje putem LAG natječaja, već i na osnaživanje ljudskih kapaciteta za provedbu EU projekata, bez kojih nema značajnijeg razvoja područja Međimurja.

*Pristup “odozdo prema gore” zahtijeva kontinuirani protok informacija na relaciji LAG-pripadnici ciljanih skupina i krajnjih korisnika, kaоi veliki angažman svih članova organizacije (članova Skupštine, Upravnog odbora, stručne službe LAG-a).

*U razdoblju od 2017. do 2020. godine LAG Međimurski doli i bregi je donio odluke i odobrio projekte na LAG natječajima koji čine više od 80,04 % planiranih sredstava za provedbu Podmjere 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije“ (uključujući zadnje izmjene LRS).

*Odobrenim sredstvima financira se 44 projekata, koji se većinom nalazi u fazi provedbe. Provedbom 31 projekta ojačat će poslovanje se malih poljoprivrednih gospodarstava na LAG području, dok je 13 projekata odobreno u svrhu promicanja društvene uključenosti i korištenja lokalne društvene infrastrukture radi poboljšanja uvjeta života u ruralnom sredinama.

*LAG Međimurski doli i bregi započeo je u 2020. godini s provedbom projekta suradnje kroz Podmjeru 19.3.2. „Provedba aktivnosti suradnje LAG- a”.

*U promatranom razdoblju stvorena je dodan vrijednost na LAG području što se očituje u uključenosti dionika u donošenju odluka na razini LAG-a budući da su sva tri sektora bila aktivno uključena u donošenju odluka o odabiru projekata na LAG razini.

*Aktivnostima LAG-a povećan je socijalni kapital jer je povećano međusobno povjerenje dionika LAG-a, vještine i sposobnosti osoblja i dionika LAG-a u sposobnostima upravljanja javno-privatnim novčanim sredstvima.

*Rezultat svega jesu povećana potporna sredstva u iznosu od 1.848.550,00 kn koja su dodijeljena LAG-u za dobar rad i provedbu LRS, čime će se ojačati financijski kapaciteti malih poljoprivrednih gospodarstava koja će ostvariti tu potporu.

Nositelji malih poljoprivrednih gospodarstava postat će najbolji promotori aktivnosti LAG Međimurski doli i bregi i LEADER metode u idućem razdoblju. Neki od projekata koji u sebi

imaju inovativni sadržaj poslužit će kao primjeri dobre praske za iduće razdoblje. Na taj način stvorit će se dodana vrijednost LEADER metode u kvaliteti provedenih projekata koje će dovesti do poboljšanja do kojih ne bi došlo da nisu bili odobreni na LAG razini.

*Zaključno, može se reći kako podaci govore da je LAG Međimurski doli i bregi postao prepoznatljiva i relevantna udruga na svom području, koju respektiraju drugi LAG-ovi, ali i tijela nadležna za provedbu LEADER-a (APPRRR i Ministarstvo poljoprivrede).

LRS LAG Međimurski doli i bregi provodi se kvalitetno i u skladu s rokovima i planiranom dinamikom.